

Dosarul nr. 2rh-4/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (judecător I. Barbacaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecători M. Guzun, L. Pruteanu și V. Buhnaci)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (judecători T. Vieru, D. Mardari și N. Vascan)

ÎNCHEIERE

22 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând cererea de revizuire depusă de Vladimir Reus,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vadim Zbanciuc
împotriva lui Vladimir Reus cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere
și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 11 septembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, prin
care a fost considerat inadmisibil recursul declarat de Vladimir Reus, reprezentat de
avocatul Alexandru Bodrug, împotriva deciziei din 09 aprilie 2019 a Curții de Apel
Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 07 octombrie 2016, Vadim Zbanciuc a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Vladimir Reus cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere
și a cheltuielilor de judecată (f.d. 6-9, vol. I).

În motivarea acțiunii, reclamantul Vadim Zbanciuc a indicat că la
02 iulie 2014, i-a împrumutat lui Vladimir Reus suma de 20 000 euro, care urma a
fi restituită până la data de 30 octombrie 2014, fapt confirmat prin recipisă, scrisă și
semnată de Vladimir Reus.

Reclamantul a invocat că la 30 octombrie 2014, Vladimir Reus a devenit
obligat să-i restituie împrumutul în mărime de 20 000 euro, pentru că nu a fost
restituit, încălcând astfel înțelegerea convenită și prevederile art. 871 alin. (1) din
Codul civil, ce stabilește că împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul
și în modul stabilit în contract.

Reclamantul a mai indicat că soluționarea prealabilă a litigiului în speța dată
nu este imperativă, prin prisma faptului că în recipisa din 02 iulie 2014 a fost stabilit
de către părți termenul scadent de restituire a împrumutului, iar respectarea acțiunilor

prevăzute în dispozițiile art. 871 alin. (4) din Codul civil sunt imperative pentru creditor în cazul unui litigiu legat de contractul de împrumut în care nu a fost stabilit termenul de restituire a împrumutului.

Astfel, reclamantul a menționat că la data de 06 aprilie 2015, lui Vladimir Reus i-a fost expediată somație de plată a împrumutului, prin scrisoare recomandată, atât la adresa vizei de domiciliu, cât și la adresa unde acesta de facto locuiește, care au fost recepționate de către destinatar la data de 09 aprilie 2015 și au rămas fără răspuns.

Reclamantul consideră că Vladimir Reus este în întârziere de executare începând cu data de 30 octombrie 2014, când a expirat termenul acordat pentru restituirea împrumutului, stabilit în recipisa din 02 iulie 2014, astfel Vladimir Reus fiind obligat și la achitarea dobânzii de întârziere în mărime de 8 841, 09 euro.

La 02 februarie 2017, reclamantul Vadim Zbanciuc a depus cerere de majorare a cuantumului acțiunii, prin care a solicitat suplimentar încasarea din contul lui Vladimir Reus a dobânzii de întârziere pentru perioada 29 septembrie 2016 – 30 ianuarie 2017 în mărime de 1 280, 55 euro (f.d. 38-39, vol. I).

La 04 octombrie 2017, reclamantul Vadim Zbanciuc a depus cerere de majorare a cuantumului acțiunii, prin care a solicitat suplimentar încasarea din contul lui Vladimir Reus a dobânzii de întârziere pentru perioada 30 ianuarie 2017 – 04 octombrie 2017 în mărime de 2 371, 51 euro (f.d. 117-118, vol. I).

Prin hotărârea din 20 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Vadim Zbanciuc împotriva lui Vladimir Reus cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată. S-a încasat de la Vladimir Reus în beneficiul lui Vadim Zbanciuc cu titlu de datorie suma de 20 000 euro, cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 30 octombrie 2014 – 04 octombrie 2017 suma de 12 493, 15 euro, iar în total suma de 32 493, 15 euro, sau echivalentul sumei date în monedă națională conform cursului stabilit de Banca Națională a Moldovei la ziua executării hotărârii. S-a încasat de la Vladimir Reus în beneficiul lui Vadim Zbanciuc cu titlu de cheltuieli de judecată: taxa de stat în mărime de 21 466, 09 lei, suma de 660 lei cu titlu de cheltuieli de citare a părâtului prin executor, suma de 2 870 lei cu titlu de cheltuieli de executare a încheierii de asigurare, iar în total, suma de 24 996, 09 lei. În rest, cerința reclamantului privind compensarea cheltuielilor de deplasare a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d. 151-153, vol. I).

Prin decizia din 09 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Vladimir Reus, reprezentat de avocatul Alexandru Bodrug, și s-a menținut hotărârea din 20 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 62-69, vol. II).

Prin încheierea din 11 septembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost considerat inadmisibil recursul declarat de Vladimir Reus, reprezentat de avocatul Alexandru Bodrug, împotriva deciziei din 09 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 102-109, vol. II).

La 18 noiembrie 2019, Vladimir Reus a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 11 septembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, solicitând casarea

acesteia, a deciziei din 09 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 20 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, precum și trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău (f.d. 113-116, vol. II).

În motivarea cererii de revizuire, revizuientul Vladimir Reus a invocat prevederile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

Revizuientul a susținut că în cadrul examinării cauzei în prima instanță, au fost audiați doi martori, care au declarat că la 02 iulie 2014, între Vadim Zbanciuc și Vladimir Reus nu au fost stabilite relații de împrumut, deoarece după ce Vladimir Reus a întocmit recipisa și i-a transmis-o lui Vadim Zbanciuc, acesta a plecat și nu i-a transmis banii lui Vladimir Reus.

Revizuientul a indicat că prima instanță nu a dat nicio apreciere acestor declarații, deși martorii au fost preîntâmpinați despre răspunderea penală ce o poartă pentru declarații false.

Revizuientul a afirmat că după aceasta, Vadim Zbanciuc a plecat în Federația Rusă, fiind anunțat în urmărire în legătură cu o cauză penală intentată pe numele său.

Revizuientul a relatat că la 26 octombrie 2017, pe numele lui Vadim Zbanciuc a mai fost pornită o cauză penală, în baza art. 190 alin. (5) din Codul penal, care se află în cercetare la Inspectoratul de Poliție Râșcani, mun. Chișinău, unde Vadim Zbanciuc nu se prezintă pentru a depune declarații.

Revizuientul a evidențiat că în cadrul examinării cauzei în instanța de apel, a solicitat suspendarea cauzei în legătură cu efectuarea de către organul de urmărire penală a investigațiilor referitoare la faptele de escrocherie comise de către Vadim Zbanciuc, însă instanța de apel i-a respins solicitarea respectivă.

Revizuientul a notat că Vadim Zbanciuc a prezentat instanței de judecată anumite înscrisuri cu încălcarea prevederilor art. 138 alin. (4) din Codul de procedură civilă, și anume copiile neautentificate în modul stabilit de legislația în vigoare a buletinului său de identitate, a certificatului nr. 29714 din 29 septembrie 2016, a recipisei de împrumut din 02 iulie 2014, a somației de plată din 06 aprilie 2015, a calculului dobânzii de întârziere pentru perioada 31 octombrie 2014 – 28 septembrie 2016, a ratei dobânzilor stabilite de Banca Națională a Moldovei, a ratelor de schimb valutar ale Băncii Naționale a Moldovei, a extrasului din Registrul bunurilor imobile din 29 septembrie 2016, a extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 18899 din 29 septembrie 2016 și a procesului-verbal de sechestrul din 21 octombrie 2016.

În continuare, revizuientul a relevat că la 17 aprilie 2015, a depus o plângere penală în privința lui Vadim Zbanciuc în baza art. 190 alin. (5) din Codul penal, în baza căreia Inspectoratul de Poliție Râșcani, mun. Chișinău, a pornit o cauză penală, care a fost conexată la o altă cauză penală pe numele lui Vadim Zbanciuc, și se află în cercetare.

Aici, revizuientul a subliniat că în ședința de judecată a instanței de apel din 09 aprilie 2019, la materialele cauzei a fost anexată încheierea din 13 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, prin care a fost admisă plângerea avocatului Alexandru Bodrug în interesele lui Vladimir Reus și au fost anulate ordonanțele procurorului din cadrul Procuraturii Chișinău, oficiul Râșcani, din 20 aprilie 2018,

privind refuzul în pornirea urmăririi penale, și, respectiv, clasarea procesului penal, precum și ordonanța procurorului ierarhic superior privind respingerea plângerii avocatului Alexandru Bodrug în interesele lui Vladimir Reus, însă instanța de apel nu a făcut trimitere la încheierea din 13 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana.

Revizuiantul a reliefat că la 13 septembrie 2017, în scopul stabilirii provenienței mijloacelor bănești care se pretinde că au aparținut lui Vadim Zbanciuc, a depus o interpelare la Direcția deservire fiscală sect. Buiucani, mun. Chișinău, solicitând eliberarea informației ce ține de venitul obținut de Vadim Zbanciuc în perioada anilor 2012-2013.

Aici, revizuiantul a punctat că prin răspunsul organului fiscal din 22 septembrie 2017, a fost informat că astfel de informații pot fi solicitate doar prin intermediul instanței de judecată.

Astfel, revizuiantul a declarat că atât în cadrul examinării cauzei în prima instanță, cât și în instanța de apel, a solicitat ca instanța de judecată să contribuie la adunarea probelor în sensul enunțat, pentru a demonstra că în perioada de referință Vadim Zbanciuc nu ar fi putut să acumuleze suma de 20 000 euro, solicitări ce au fost respinse prin încheieri protocolare.

De asemenea, revizuiantul a invocat că prin ordonanța procurorului ierarhic superior din 18 octombrie 2019, a fost anulată ordonanța procurorului din cadrul Procuraturii Chișinău, oficiul Râșcani, din 17 mai 2019, privind refuzul în pornirea urmăririi penale, fiind dispusă continuarea investigațiilor.

Verificând încheierea supusă revizuirii în raport cu criticile formulate și în limitele temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire depusă de Vladimir Reus este inadmisibilă, pentru motivele ce se succed.

Posibilitatea revizuirii prevăzute de Capitolul XXXIX din Codul de procedură civilă reprezintă o procedură excepțională. Prin urmare, cererile de revizuire a hotărârilor judecătorești trebuie supuse unei analize stricte.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) al Codului de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Art. 446 al Codului de procedură civilă stabilește că pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol. Încheierile de încetare a procesului conform art. 265 lit. c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art. 186¹ pot fi supuse revizuirii. Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se supun niciunei căi de atac.

Astfel, în urma modificărilor operate prin Legea nr. 17 din 05 aprilie 2018 la art. 446 și 448 al Codului de procedură civilă, încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, nu se supun revizuirii. În același context, legislatorul a exclus competența Curții Supreme de Justiție de a examina cererile de revizuire împotriva

deciziilor curților de apel în privința cărora Curtea Supremă de Justiție s-a pronunțat printr-o încheiere asupra inadmisibilității.

Art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă prevede că încheierea de inadmisibilitate nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Colegiul indică că prin încheierea din 11 septembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost considerat inadmisibil recursul declarat de Vladimir Reus, reprezentat de avocatul Alexandru Bodrug, împotriva deciziei din 09 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 102-109, vol. II).

Competența instanțelor superioare de a casa și de modifica hotărârile judecătorești obligatorii și executorii ar trebui exercitată pentru corectarea erorilor judiciare. Această competență trebuie exercitată astfel încât să facă, atât cât este posibil, un echilibru echitabil între interesele unui individ și nevoia de a asigura eficiența sistemului judiciar (a se vedea, *mutatis mutandis*, cauza Nikitin vs Rusia, hotărârea din 20 iulie 2004, § 54-61; cauza SC „Textinc” SA vs România, hotărâre din 6 februarie 2018, § 24).

Or, conform jurisprudenței constante a CtEDO, îndepărtarea de la principiul securității juridice este justificată doar când este impusă de circumstanțe cu caracter substanțial și convingător (a se vedea, *mutatis mutandis*, cauza Ryabykh vs Rusia, hotărârea din 24 iulie 2003, § 52; cauza Pravednaya vs Rusia, hotărârea din data de 18 noiembrie 2004, § 25; cauza Giuran vs România, hotărârea din 21 iunie 2011, § 30).

Drept consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că încheierea din 11 septembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție nu poate fi contestată în procedură de revizuire, iar instanța nu este competentă de a examina cererea de revizuire formulată de Vladimir Reus.

Colegiul relevă că deși legislatorul nu a exemplificat împrejurările când o instanță de revizuire trebuie să pronunțe o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă, dar practica judiciară constantă, denotă că o cerere de revizuire poate fi declarată inadmisibilă, atunci când nu a fost depusă în termenele prevăzute la art. 450 al Codului de procedură civilă sau a fost declarată de persoanele care nu sunt în drept să facă declare revizuire, când nu sunt respectate condițiile de formă din art. 451 alin. (1) și (3) al Codului de procedură civilă sau în cazul în care revizuirea este depusă împotriva unui act ce nu se supune revizuirii.

Colegiul menționează că legislatorul nu a prevăzut o împuternicire expresă a instanței de revizuire de control judiciar asupra încheierii de inadmisibilitate, iar cererea de revizuire depusă de Vladimir Reus este declarată împotriva încheierii din 11 septembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, prin care recursul declarat de Vladimir Reus a fost declarat inadmisibil.

Respectiv, cererea de revizuire depusă de Vladimir Reus este declarată împotriva unui act ce nu se supune revizuirii.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 446 și 451 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de revizuire depusă de Vladimir Reus urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270 și art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Vladimir Reus împotriva încheierii din 11 septembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vadim Zbanciuc împotriva lui Vladimir Reus cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan